

UITVOERINGSRICHTLIJN HYACINTHUS

Versie datum	Vastgesteld door BKD-bestuur d.d.	Wijziging t.o.v. voorgaande versie
12-11-2024	13-11-2024	<ol style="list-style-type: none">Geheel nieuwe opzet.Vervallen:<ul style="list-style-type: none">Stengelaal naar aparte richtlijnToegevoegd:<ul style="list-style-type: none">Vernietigingsplicht bij afgekeurde partijen (bijlage)

Het bestuur van de Stichting Bloembollenkeuringsdienst (BKD) stelt deze uitvoeringsrichtlijn vast op basis van de Landbouwkwaliteitsregeling 2007, het Landbouwkwaliteitsbesluit 2007, de nota van toelichting bij het Landbouwkwaliteitsbesluit 2007 en de richtlijn 98/56/EG. Naast deze uitvoeringsrichtlijn moet voor het *telen en verhandelen* van (alle) bloembollen worden voldaan worden aan alle vastgestelde [wet- en regelgeving](#) voor de keuring van alle bloembollen en is ook het *KEURINGSREGLEMENT BLOEMBOLLEN* van toepassing.

INHOUD (klik op een item om direct door te gaan)

- Onderwerp van deze uitvoeringsrichtlijn
- Klassen
- Eisen uitgangsmateriaal
 - Werkbollen
 - Plantgoed
- Eisen voor het verhandelen van partijen
- Keuringen
 - Bolmonsterkeuring (boltoets)
 - Veldkeuring
- Maatregelen bij aantreffen stengelaal
 - Register
 - Maatregelen partijen en bedrijf
 - Maatregelen bij opplant op perceel in register met status besmet

Bijlage 1 Normen bolmonsterkeuring (boltoets) en normen veldkeuring voor werkbollen

Bijlage 2 Normen veldkeuring voor plantgoed en gehold/gesneden

Bijlage 3 Normen veldkeuring voor leverbaar

Bijlage 4 Vernietigingsplicht bij afgekeurde partijen

Bijlage 5 Normen bij aflevering

1. ONDERWERP VAN DEZE UITVOERINGSRICHTLIJN

Deze uitvoeringsrichtlijn gaat over het gewas Hyacinthus (hyacint). Met Hyacinthus wordt hier bedoeld: de bollen en andere voor vermeerdering of bloemproductie bestemde plantendelen van de rassen van het gewas Hyacinthus.

UITVOERINGSRICHTLIJN HYACINTHUS

2. KLASSEN

Voor de klassering van partijen gelden de volgende regels:

1. Partijen Hyacinthus krijgen klasse SEL (Selectie), I, ST (Standaard) of EGE (Eindgebruik Europa) als bij de partijen een [veldkeuring](#) is uitgevoerd waarbij is voldaan aan de eisen die gelden voor deze keuring.
2. Bij partijen Hyacinthus die niet voldoen aan de minimumnormen die door de BKD zijn bepaald, kan de BKD het betreffende bedrijf verplichten de partijen of bepaalde maten uit de partijen te vernietigen; deze vernietigingsplicht is opgenomen in [bijlage 4](#).

3. EISEN UITGANGSMATERIAAL

3.1 Werkbollen

3.1.1 Partijen Hyacinthus mogen alleen voor de vermeerdering worden gebruikt als de volgende keuringen zijn uitgevoerd en waarbij is voldaan aan de eisen die gelden voor deze keuringen:

- a. Een [veldkeuring](#) voor [werkbollen](#) met als resultaat klasse SEL voor handelspartijen of klasse ST voor gebruik op het eigen bedrijf, en
- b. een [bolmonsterkeuring \(boltoets\)](#), behalve als de partij is vrijgesteld van deze keuring,

Of

- c. Als hiervoor toestemming is gegeven door de BKD.

3.2 Plantgoed

3.2.1 Partijen Hyacinthus mogen alleen worden geteeld uit:

- a. partijen met klasse SEL, I of ST;
- b. als hiervoor toestemming is gegeven door de BKD.

Tabel 1. Eisen voor opplant en vermeerderen van partijen.

Teelt	Klasse	Keuringen
Gehold/gesneden, plantgoed, en leverbaar	Klasse SEL, I of ST	Veldkeuring
Werkbollen voor vermeerdering	Klasse SEL (handel) of klasse ST (gebruik op eigen bedrijf)	Bolmonsterkeuring (tenzij vrijgesteld) en veldkeuring

4. EISEN VOOR HET VERHANDELEN VAN PARTIJEN

Bij het verhandelen of bedrijfsmatig vervoeren van partijen Hyacinthus moet worden voldaan aan alle hieronder genoemde eisen:

1. Partijen moeten een certificaat hebben dat door de BKD is afgegeven met daarop een klasse, waarbij ook geldt:
 - a. Partijen die als plantgoed of leverbaar worden aangeboden, moeten klasse I of ST hebben.
 - b. Partijen die als werkbollen worden aangeboden, moeten klasse SEL hebben.
2. Partijen mogen alleen worden aangeboden in een klasse als de partijen zijn goedgekeurd voor die klasse; dit betekent:
 - a. Partijen die als klasse SEL worden aangeboden, moeten een BKD certificaat hebben met klasse SEL.

UITVOERINGSRICHTLIJN HYACINTHUS

- b. Partijen die als klasse I worden aangeboden, moeten een BKD certificaat hebben met klasse SEL of I.
 - c. Partijen die als klasse ST worden aangeboden, moeten een BKD certificaat hebben met klasse SEL, I of ST.
 - d. Partijen die als klasse EU worden aangeboden moeten een BKD certificaat hebben met klasse SEL, I, ST of EU;
3. Partijen moeten voor afleveren voldoen aan de normen bij aflevering die gelden voor de klasse waarvoor de partij wordt aangeboden. De teler is zelf verantwoordelijk om erop toe te zien dat de partij voldoet aan de normen bij aflevering.
 4. Partijen worden begeleid met een [leveranciersdocument](#) dat voldoet aan de eisen die hiervoor gelden.

Tabel 2. Eisen voor verhandelen van partijen

Plantgoed en leverbaar	Werkbollen
<ol style="list-style-type: none">1. Partij heeft geldig BKD certificaat met klasse I, ST of EGE.2. Aanbieden in klasse dat staat vermeld op BKD certificaat of in een lagere klasse.3. Een leveranciersdocument dat voldoet aan de eisen met vermelding 'niet geschikt voor doorteelt'.	<ol style="list-style-type: none">1. Partij heeft geldig BKD certificaat met klasse SEL.2. Een leveranciersdocument dat voldoet aan de eisen.

5. KEURINGEN

5.1 Bolmonsterkeuring (boltoets)

- 5.1.1 De bolmonsterkeuring is verplicht om partijen Hyacinten als werkbollen te kunnen gebruiken voor de vermeerdering.
- 5.1.2 De volgende partijen zijn vrijgesteld van de bolmonsterkeuring:
 - a. partijen van cultivars waarvan in totaal per cultivar in het voorafgaande seizoen minder dan 2 ha is geteeld, of
 - b. partijen die worden vermeerderd en geteeld voor gebruik op eigen bedrijf (bloemproductie).
- 5.1.3 Bij de bolmonsterkeuring moeten partijen voldoen aan de normen in [bijlage 1-A](#)

5.2 Veldkeuring

- 5.2.1 Alle partijen hebben een verplichte veldkeuring
- 5.2.2 De veldkeuring kan op het veld of onder glas worden uitgevoerd.
- 5.2.3 Bij de veldkeuring moeten partijen voldoen aan:
 - a. voor werkbollen, de normen in [bijlage 1-B](#);
 - b. voor plantgoed en gehold/gesneden, de normen in [bijlage 2](#)
 - c. voor leverbaar, de normen in [bijlage 3](#)
- 5.2.4 Bij het aantreffen van stengelaal (*Ditylenchus dipsaci*) in een partij Hyacinthus, neemt BKD maatregelen zoals beschreven in de [uitvoeringsrichtlijn PROTOCOL STENGELAAL](#) (*Ditylenchus dipsaci*).

UITVOERINGSRICHTLIJN HYACINTHUS

BIJLAGE 1 NORMEN BOLMONSTERKEURING (BOLTOETS) EN NORMEN VELDKEURING VOOR WERKBOLLEN

A. NORMEN BOLMONSTERKEURING VOOR WERKBOLLEN	
Eisen	Norm
I) BACTERIEZIEKTEN	
1. Dickeya (agressief snot)	1%

Onderstaande normen gelden na opzuiveren behalve voor stengelaal (*Ditylenchus dipsaci*).

B. NORMEN VELDKEURING VOOR WERKBOLLEN			
Eisen	Klasse SEL	Klasse I	V ¹⁾
I) VIRUSZIEKTEN			
1. Hyacintenmozaïekvirus (HyMV)	0%	0%	
Zuiveren is alleen mogelijk bij een uitgangsperscentage is max. 3%.			
2. Toegestaan % hyacintenmozaïekvirus in belending (minimaal 10 meter)	0%	0%	
3. Tabaksratelvirus (TRV)	0%	0%	
4. Arabismozaïevirus (ArMV)	0%	0%	
5. Latent aardbeikringvlekkenvirus (SLRSV)	0%	0%	
II) DIERLIJKE AANTASTINGEN			
6. Destructoraal (<i>Ditylenchus destructor</i>)	0%	0%	
7. Stengelaal (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	0%	0%	V ¹⁾
III) DIVERSEN			
8. Lissers	0%	0%	
9. Raszuiverheid	0%	0%	
Eis is minimaal 50% bloei. Bij minder dan 50% bloei komt op het certificaat de aantekening 'niet beoordeeld op raszuiverheid'.			
10. Niet te beoordelen	max. 2%	max. 5%	

1) Vernietigingsplicht bij overschrijding norm, zie [bijlage 4](#).

UITVOERINGSRICHTLIJN HYACINTHUS

BIJLAGE 2 NORMEN VELDKEURING VOOR PLANTGOED EN GEHOLD/GESNEDEN

Onderstaande normen gelden na opzuiveren behalve voor stengelaal (*Ditylenchus dipsaci*).

NORMEN VELDKEURING VOOR PLANTGOED EN GEHOLD/GESNEDEN			
Eisen	Klasse I	Klasse ST	V ¹⁾
I) VIRUSZIEKTEN			
1. Hyacintenmozaïekvirus (HyMV)	max. 1%	max. 3%	<u>V¹⁾</u>
2. Tabaksrattelvirus (TRV)	max. 1%	max. 5%	
3. Arabismozaïekvirus (ArMV)	0%	0%	
4. Latent aardbeikringvlekkenvirus (SLRSV)	0%	0%	
II) DIERLIJKE AANTASTINGEN			
5. Destructoraal (<i>Ditylenchus destructor</i>)	0%	0%	<u>V¹⁾</u>
6. Stengelaal (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	0%	0%	<u>V¹⁾</u>
III) DIVERSEN			
7. Lissers	0%	-	
8. Rasonzuiverheid Eis is minimaal 50% bloei. Bij minder dan 50% bloei komt op het certificaat de aantekening 'niet beoordeeld op raszuiverheid'.	0%	-	
9. Niet te beoordelen	max. 2%	-	

1) Vernietigingsplicht bij overschrijding norm, zie [bijlage 4](#).

UITVOERINGSRICHTLIJN HYACINTHUS

BIJLAGE 3 NORMEN VELDKEURING VOOR LEVERBAAR

Onderstaande normen gelden na opzuiveren behalve voor stengelaal (*Ditylenchus dipsaci*).

NORMEN VELDKEURING VOOR LEVERBAAR				
Eisen	Klasse I	Klasse ST	Klasse EU	V ¹⁾
I) VIRUSZIEKTEN				
1. Hyacintenmozaïekvirus (HyMV)	max. 1%	max. 1%, zwaar aangetaste planten	-	<u>V¹⁾</u>
2. Tabaksratelvirus (TRV)	max. 1%	max. 2%	-	
3. Arabismozaïekvirus (ArMV)	0%	0%	-	
4. Latent aardbeikringvlekkenvirus (SLRSV)	0%	0%	-	
II) DIERLIJKE AANTASTINGEN				
1. Destructoraal (<i>Ditylenchus destructor</i>)	0%	0%	0%	<u>V¹⁾</u>
2. Stengelaal (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	0%	0%	0%	<u>V¹⁾</u>
III) DIVERSEN				
1. Lissers	max. 0,5%	max. 1%	-	
2. Rasonzuiverheid	max. 0,5%	max. 1%	-	
Eis is minimaal 50% bloei. Bij minder dan 50% bloei, aantekening komt op certificaat de aantekening 'niet beoordeeld op raszuiverheid'.				
3. Niet te beoordelen	max. 2%	max. 5%	-	

1) Vernietigingsplicht bij overschrijding norm, zie [bijlage 4](#).

UITVOERINGSRICHTLIJN HYACINTHUS

BIJLAGE 4 Vernietigingsplicht afgekeurde partijen

Afwijking	Vernietigingsplicht (afkeurmaatregel)
I) VIRUSZIEKTEN	
A. Veldkeuring (visueel)	
1. Hyacintenmozaïekvirus (HyMV)	Eenjarig, bij meer dan 3% (na opzuiveren): onder 10 cm vernietigen. Meerjarig, bij meer dan 1% (na opzuiveren): onder 14 cm vernietigen.
II) DIERLIJKE AANTASTINGEN	
2. Destructoraal (<i>Ditylenchus destructor</i>)	Bij aantreffen: op te planten gedeelte vernietigen (of een bestrijdingsmaatregel toepassen als dit mogelijk is)
3. Stengelaal (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	Bij aantreffen worden maatregelen op het perceel, de partij en het bedrijf gelegd. Zie uitvoeringsrichtlijn PROTOCOL STENGELAAL (<i>Ditylenchus dipsaci</i>).

UITVOERINGSRICHTLIJN HYACINTHUS

BIJLAGE 5 NORMEN BIJ AFLEVERING

5.1 Plantgoed: werkbollen

Eisen	Klasse Selectie
<i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	<i>Klasse Selectie</i>
I) SCHIMMELZIEKTEN	
1. Bolrot (<i>Fusarium oxysporum</i>)	max. 0,1%
2. Huidziekte (<i>Embellisia hyacinthi</i>)	max. 0,1%
3. Krasbodems (<i>Fusarium oxysporum</i>)	max. 0,1%
4. Kwade grond (<i>Rhizoctonia tuliparum</i>)	max. 0,1%
5. Penicillium ziekte (<i>Penicillium corymbiferum</i>)	max. 0,1%
6. Rhizoctonia ziekte (<i>Rhizoctonia solani</i>)	max. 0,1%
7. Roetbollen (<i>Aspergillus niger</i>)	max. 0,1%
8. Vethuidigheid (<i>Fusarium oxysporum</i>)	max. 0,1%
9. Zwartsnot (<i>Sclerotium bulborum</i>)	0%
Totaal schimmelziekten:	max. 0,25%
II) BACTERIEZIEKTEN	
1. Geelziek (<i>Xanthomonas hyacinthi</i>)	0%
2. Witsnot (<i>Pectobacterium carotovorum</i> ssp. <i>carotovorum</i>)	0%
3. Woekerziekte (<i>Rhodococcus fascians</i>)	0%
III) DIERLIJKE AANTASTINGEN	
1. Bollenmijt (<i>Rhizoglyphus echinopus</i>)	max. 0,1%
2. Destructoraal (<i>Ditylenchus destructor</i>)	0%
3. Stengelaal (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	0%
4. Trips (<i>Thrips tabaci</i> e.a.)	0%
IV) DIVERSEN	
1. Holle neuzen	max. 1%
2. Razonzuiverheid	0%
3. Beschadiging (zwaar)	0%
4. 'Lissers'	0%

UITVOERINGSRICHTLIJN HYACINTHUS

5.2 Plantgoed: overig

Eisen	Klasse I	Klasse ST
<i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	<i>Klasse I</i>	<i>Klasse I of ST</i>
I) SCHIMMELZIEKTEN		
1. Bolrot (<i>Fusarium oxysporum</i>)	max. 0,5%	max. 1%
2. Huidziekte (<i>Embellisia hyacinthi</i>)	max. 0,5%	max. 2%
3. Krasbodems (<i>Fusarium oxysporum</i>)	max. 0,5%	max. 1%
4. Kwade grond (<i>Rhizoctonia tuliparum</i>)	max. 0,5%	max. 1%
5. Penicillium ziekte (<i>Penicillium corymbiferum</i>)	max. 0,5%	max. 1%
6. Rhizoctonia ziekte (<i>Rhizoctonia solani</i>)	max. 0,5%	max. 1%
7. Roetbollen (<i>Aspergillus niger</i>)	max. 0,5%	max. 1%
8. Vethuidigheid (<i>Fusarium oxysporum</i>)	max. 0,5%	max. 2%
9. Zwartsnot (<i>Sclerotium bulborum</i>)	0%	0%
Totaal schimmelziekten:	max. 1%	max. 3%
II) BACTERIEZIEKTEN		
1. Geelziek (<i>Xanthomonas hyacinthi</i>)	0%	max. 2% bodem max. 4% neus max. 4% totaal
2. Witsnot (<i>Pectobacterium carotovorum ssp. carotovorum</i>)	0%	0%
3. Woekerziekte (<i>Rhodococcus fascians</i>)	max. 0,5%	max. 2%
III) DIERLIJKE AANTASTINGEN		
1. Bollenmijt (<i>Rhizoglyphus echinopus</i>)	max. 0,5%	max. 2%
2. Destructoraal (<i>Ditylenchus destructor</i>)	0%	0%
3. Stengelaaal (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	0%	0%
4. Trips (<i>Thrips tabaci e.a.</i>)	0%	0%
IV) DIVERSEN		
1. Holle neuzen	max. 1%	max. 2%
2. Rasonzuiverheid	max. 0,5%	max. 1%
3. Beschadiging (zwaar)	0%	max. 1%
4. 'Lissers'	max. 0,5%	max. 1%
Totaal Bacterieziekten, dierlijke aantastingen en diversen:	max. 1%	max. 3%

UITVOERINGSRICHTLIJN HYACINTHUS

5.3 Leverbaar

Eisen	Klasse I	Klasse ST
<i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	<i>Klasse I</i>	<i>Klasse I of ST</i>
I) SCHIMMELZIEKTEN		
1. Bolrot (<i>Fusarium oxysporum</i>)	max. 0,5%	max. 1%
2. Huidziekte (<i>Embellisia hyacinthi</i>)	max. 0,5%	max. 2%
3. Krasbodems (<i>Fusarium oxysporum</i>)	max. 0,5%	max. 1%
4. Kwade grond (<i>Rhizoctonia tuliparum</i>)	max. 0,5%	max. 1%
5. Penicillium ziekte (<i>Penicillium corymbiferum</i>)	max. 0,5%	max. 1%
6. Rhizoctonia ziekte (<i>Rhizoctonia solani</i>)	max. 0,5%	max. 1%
7. Roetbollen (<i>Aspergillus niger</i>)	max. 0,5%	max. 1%
8. Vethuidigheid (<i>Fusarium oxysporum</i>)	max. 0,5%	max. 2%
9. Zwartsnot (<i>Sclerotium bulborum</i>)	0%	0%
Totaal schimmelziekten:	max. 1%	max. 3%
II) BACTERIEZIEKTEN		
1. Geelziek (<i>Xanthomonas hyacinthi</i>)	0%	max. 2% bodem max. 4% neus max. 4% totaal
2. Witsnot (<i>Pectobacterium carotovorum</i> spp. <i>carotovorum</i>)	0%	0%
3. Woekerziekte (<i>Rhodococcus fascians</i>)	max. 0,5%	max. 2%
III) DIERLIJKE AANTASTINGEN		
1. Bollenmijt (<i>Rhizoglyphus echinopus</i>)	max. 0,5%	max. 2%
2. Destructoraal (<i>Ditylenchus destructor</i>)	0%	0%
3. Stengelaal (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	0%	0%
4. Trips (<i>Thrips tabaci</i> e.a.)	0%	0%
IV) DIVERSEN		
1. Holle neuzen	max. 1%	max. 2%
2. Rasonzuiverheid	max. 0,5%	max. 1%
3. Beschadiging (zwaar)	0%	max. 1%
4. 'Lissers'	max. 0,5%	max. 1%
Totaal Bacterieziekten, dierlijke aantastingen en diversen:	max. 1,5%	max. 3%